

AINEVALDKOND „VÕÕRKEELED“

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Võõrkeelte õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes võõrkeelepädevus, s.o suutlikkus kasutada võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel, see tähendab B-keeleoskustasemel.

Võõrkeelte õpetamisega taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:

1. suhtleb eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid;
2. mõistab ja tõlgendab võõrkeeles esitatut;
3. on omandanud teadmisi eri kultuuridest, mõistab kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
4. on omandanud elukestvaks õppeks motivatsiooni ja vajalikud oskused.

1.2. Ainevaldkonna õppeained

Ainevaldkonda kuuluvad võõrkeeled, k.a eesti keel teise keelena. Gümnaasiumis õpitakse B-keeleoskustasemel vähemalt kaht võõrkeelt, mis võib kooli õppekava kohaselt olla inglise, saksa või vene.

B1- ja B2-keeleoskustasemega võõrkeele valib kool. Võõrkeelerühmi moodustades arvestatakse õpilaste keeleoskuse taset ja soove ning kooli võimalusi.

B2-keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, mida õpilane varasemate õpingute tulemusena valdab kõrgemal keeleoskustasemel (nt B1 põhikooli lõpus) ning milles õpilase eesmärk on jõuda B2-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane seda võõrkeelt õppinud väljaspool kooli.

B1-keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, mille õppimine algab madalamalt keeleoskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus) ja milles õpilase eesmärk on jõuda vähemalt B1-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane seda võõrkeelt õppinud väljaspool kooli.

Gümnaasiumi õppekavas on ette nähtud õpetada kolmandat võõrkeelt valikainena (nt A-keeleoskustasemel) saksa keelt.

Kursused jagunevad kohustuslikeks ja valikkursusteks.

Õppeainete kohustuslike kursuste mahud on:

B1-keeleoskustasemega võõrkeel 5

B2-keeleoskustasemega võõrkeel 5

Valikkursuste mahud on:

B1-keeleoskustasemega võõrkeel 5

B2-keeleoskustasemega võõrkeel 3

A1-keeleoskustasemega võõrkeel 3

Kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada valitud sihttasemega võõrkeeles õpitulemused rahuldaval või heal tasemel olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleoskustasemest. B1- või B2-keeleoskustaseme oskuste süvendamiseks, kinnistamiseks ja liikumiseks järgmise keeleoskustaseme poole pakub kool õpilasele valikkursusi vastavalt kooli õppekavale.

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus

Keelepoliitiline eesmärk on saavutada gümnaasiumi lõpuks vähemalt kahe võõrkeele valdamine iseseisva keelekasutaja tasemel (B-tase). Võõrkeeleoskus toetab suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma ning laiendab eneseväljendusvõimalusi erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega.

Võõrkeelte õppimine arendab süsteemset mõtlemist. Keelehariduse eesmärk on suurendada inimese keelepagasit, kus ühe võõrkeele õpe toetab teise võõrkeele omandamist. Õpitavate keelte valik peab olema võimalikult lai, et õpilane saaks arendada oma keelelisi pädevusi mitmes keeles.

Võõrkeelte õppes lähtutakse Euroopa keeleõppe raamdokumendi põhimõtetest ja raamdokumendis kirjeldatud keeleoskustasemetest. Kõigi võõrkeelte õpitulemused on raamdokumendile toetudes kirjeldatud ühtsetel alustel. Raamdokumendi põhimõtete rakendamine õppes võimaldab arvestada õppija ealist ning individuaalset eripära, seada erineva edasijõudmisega õpilastel endale jõukohaseid õpieesmärke ning anda tagasisidet saavutatud kohta, toetades õpimotivatsiooni ning iseseisva õppija kujunemist.

Keeleõpe ei piirdu teatud keeleoskustaseme saavutamise ja mingiks hetkeks. Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi, kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab ainult järjepidevus.

Kuna võõrkeel on eelkõige vahend teabe hankimiseks ja selle edastamiseks suhtluses, siis on keeleõppe keskmes teemavaldkonnad, mille kaudu ja mille piires kujundatakse suhtluspädevust. Need on kõigile võõrkeeltele ühtsed, teemavaldkondade erinevused tulenevad õpitava keele sihttasemest ja õppe kestusest. Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse – kuulamise, lugemise, rääkimise ja kirjutamise arendamise kaudu, seepärast on täpsustavad õpitulemused esitatud osaoskuste kaupa. Erinevaid osaoskusi õpetatakse omavahel lõimitult.

Võõrkeelte lõiming teiste õppeainetega ning õppimist soodustava õpikeskkonna loomine toetavad suhtluspädevuse omandamise kõrval ka maailmapildi, enesehinnangu ja väärtuskäitumise arengut. Õppijas arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat. „Mitmekesisust tuleb käsitleda kultuuride paljususe taustal. Keel ei kujuta endast mitte ainult kultuuri olulist tahku, vaid ka vahendit, mis aitab kultuurinähtusi mõista. Erinevad (rahvuslikud, piirkondlikud, sotsiaalsed) kultuurid, millesse inimene kuulub, ei eksisteeri tema teadvuses lihtsalt koos, vaid kõrvuti, vastandudes ja mõjutades üksteist.“¹ Õpilane ei omanda pelgalt kaht käitumis- ja suhtlemisviisi, vaid temast saab mitme keele kõneleja ning mitme kultuuri tundja. Ühe keele oskamise mõjutab keele- ja kultuuripädevust teises keeles ning aitab kaasa inimese kultuuriteadlikkuse, oskuste ja oskusteabe arengule tervikuna.²

Võõrkeeleõpe eeldab avatud ja paindlikku meetodilist käsitust, et kohendada õpet õpilase vajaduste järgi. Õppijakeskse võõrkeeleõppe tähtsamad põhimõtted on:

1. õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiate kujundamine;
2. keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õpilase huvidele;
3. erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö) kasutamine;
4. õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ja nõustajaks teadmiste omandamises;
5. õppematerjalide mitmekesisus, nende kohandamine ja täiendamine lähtuvalt õppija eesmärkidest ning vajadustest.

1.4. Üldpädevuste kujundamise võimalusi võõrkeelte õppes

Pädevustes eristatakse järgmisi omavahel seotud komponente: teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumine. Nelja komponendi õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Võõrkeelte valdkonna õpitulemustes sisalduvad keelepädevused, kultuur (väärtushinnangud,

¹ Euroopa keeleõppe raamdokument, lk 21.

² Euroopa keeleõppe raamdokument, lk 59.

käitumine) ja õpioskused. Võõrkeeli õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja tegevuste kaudu.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse arendamisel suunatakse õpilasi hindama inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohalt; väärtustama oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandit ning nüüdiskultuuri sündmusi, inimlikku ja kultuurilist mitmekesisust; hindama üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, sh sallivust ja koostööoskust ning seeläbi teadvustama oma väärtushinnanguid.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus võimaldavad õpilasel end edukalt ühiskonnas teostada. Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on sobivate keelendite valiku kõrval vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid ja mitmekesisust. Seetõttu on sotsiaalne ja kodanikupädevus tihedalt seotud kultuuri-, väärtus- ja suhtlemispädevusega. Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisele aitavad kaasa mitmesugused õpitöövormid (nt rühmatöö, projektõpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleõppes käsitletavate teemade ja õppetegevuste kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutlustes, rollimängudes ning muudes õpitegevustes, mis aitavad õpilastel iseennast sügavamini mõista. Oskus hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi, analüüsida oma käitumist erinevates olukordades on tihedalt seotud ka õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse suunates õpilasi rakendama erinevaid õpistrateegiaid, seostama omandatud teadmisi varemõpituga ning kasutama õpitut erinevates olukordades, analüüsima oma teadmisi ja oskusi (nt Euroopa keelemapi põhimõtete alusel), planeerima oma õppimist ja seda plaani järgima.

Suhtluspädevus on võõrkeeleõppes kesksel kohal. Võõrkeeleõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea teksti mõistmise, eneseväljendus- ja tekstiloomeskuse on võõrkeeltes eduka suhtlemise eeldused. Koos suhtluspädevusega arendatakse õpilastes oskust võrrelda oma ning võõra kultuuri sarnasusi ja erinevusi, mõista ning väärtustada teiste kultuuride ja keelte eripära, olla salliv ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase pädevusega seonduvad võõrkeeled suhtluspädevuse kaudu. Vastavuses keeleoskuse arenguga õpitakse mõistma ja edasi andma teavet erinevatest elu- ja tegevusvaldkondadest, sh nt teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud teavet. Õpilasi suunatakse mõistma loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäeva elule, loodusele ja ühiskonnale; tajuma digivahendite kasutuselevõtuga kaasnevaid muutusi ühiskonnas; suhtuma kriitiliselt saadaolevasse teabesse ning olema vastutustundlik interaktiivse meedia kasutamisel. Õpilasi suunatakse kasutama digivahendeid loovalt, uuendusmeelselt ja sihipäraselt.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleoskus ja selle abil omandatud teadmised ja oskused erinevates elu- ning tegevusvaldkondades. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega; võõrkeeleoskus avardab õppija võimalusi oma ideid ja eesmärke ellu viia ning aidata kaasa probleemide lahendamisele, reageerides muutustele loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult.

1.5. Võõrkeelte valdkonna lõimingu võimalusi teiste ainevaldkondadega

Võõrkeeleõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelevahendid erinevate valdkondade teemade käsitlemiseks. Võõrkeelte omandamisel tuleks kasutada koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjale, s.o lõimitud aine- ja keeleõpet (LAK-õpe, keelekümblus). Võõrkeeli oskav õpilane pääseb muu hulgas ligi võõrkeelsetele lisateabeallikatele (teatmeteostele, kirjandusele, internetile jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Keel ja kirjandus. Võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, sest mõlemas arendatakse oskust kasutada keelt erinevates suhtlusolukordades, et saavutada oma eesmärke, arvestades

suhtlusnorme ja keelekasutustavasid. Mõlemas valdkonnas arendatakse kirjalikku ja suulist eneseväljendusoskust, luuakse tekste ning õpitakse neist aru saama. Kõik need teadmised ja oskused kantakse järgmist keelt õppides üle uude kultuurikonteksti.

Matemaatika. Matemaatikapädevuse arengut toetab numbrite tundmise ja arvutamise kõrval erinevates alustekstides sümbolite, graafikute, tabelite ning diagrammide abil esitatud teabe mõistmise, seostamise ja edastamise oskuse arendamine. Mõlemas valdkonnas arendatakse funktsionaalset lugemisoskust, oskust loogiliselt arutleda ja põhjendada, suutlikkust ennast selgelt ja täpselt väljendada.

Loodus- ja sotsiaaalained. Lõiming saavutatakse erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide ning õppetegevuste kaudu. Võõrkeelte õppes juhitakse õpilasi muu hulgas väärtustama looduslikku mitmekesisust ning vastutustundlikku ja säästvat eluviisi; ära tundma kultuurilist eripära ning järgima üldtunnustatud käitumisreegleid; omandama teadmisi kodanikuõigustest ning -vastutusest; kujundama oma arvamust ning olema aktiivne ja vastutustundlik kodanik.

Kunstiained. Kunstipädevusega puututakse kokku kultuurilise teadlikkuse kujundamise kaudu, õppides tundma eri maade kultuuripärandid nii teemade kui ka vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jm). Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama erinevaid kultuuritraditsioone, kunstide mitmekesisust ning maailma kultuurilist eripalgelisust.

Kehaline kasvatus. Kehakultuuripädevus seostub võõrkeeltes tervisliku eluviisi ja kehalise aktiivsuse väärtustamisega. Võõrkeeleõppes (nii nagu kehalises kasvatuseski) on oluline salliv suhtumine kaaslastesse, ausa mängu reeglite järgimine ning oskus teha koostööd.

1.6. Läbivate teemade rakendamine võõrkeelte õppes

Võõrkeelte õppe eesmärgid ja teemad toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ja erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid. Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

1. **elukestev õpe ja karjääri plaanimine:** teemavaldkonnad „Haridus ja töö“, „Inimene ja ühiskond“. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse iseseisva õppimise oskust ja vastutusvõimet, mis on aluseks elukestva õppe harjumuste ja hoiakute omandamisel, ning suhtlus- ja koostööoskusi, mida on muu hulgas vaja tulevases tööelus. Võõrkeeleõppe kaudu omandatakse enda ning oma teadmiste ja oskuste tutvustamiseks vajalik sõnavara. Õpilastele tutvustatakse eri ameteid, erialasid ja edasiõppimisvõimalusi ning õpitakse mõistma ja koostama nt õpingutele ja tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente;
2. **keskkond ja jätkusuutlik areng:** teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Harjutatakse otsuste langetamist ja hinnangute andmist keskkonnaküsimustes, arvestades nüüdisaja teaduse ja tehnoloogia arengu võimalusi (sh piiranguid), ning majanduslikke kaalutlusi. Kujundatakse valmisolekut tegelda keskkonnakaitseküsimustega kriitiliselt mõtleva kodanikuna nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil ning rakendada loodussäästlikke ja jätkusuutlikke tegutsemis- ning majandamisviise;
3. **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:** teemavaldkonnad „Eesti ja maailm“, „Haridus ja töö“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse mõistma ühiskonna toimimise põhimõtteid ning kodanikualgatuse tähtsust, ettevõtluse rolli ühiskonnas ja sellega seotud mõjusid ning kujundama oma seisukohti teemaga seotud eetilistes küsimustes. Gümnaasiumis on peamine eesmärk kujundada õpilastes vajalikke praktilisi oskusi kohalikul ja riigi tasandil otsustamiseks ning majanduselus osalemiseks;
4. **kultuuriline identiteet:** teemavaldkonnad „Eesti ja maailm“, „Kultuur ja looming“, „Inimene ja ühiskond“. Toetatakse jätkuvalt omakultuuri väärtustamist, huvi teiste kultuuride vastu ning eelarvamusteta ja teadlikku suhtumist neisse. Õpilaste teadmisi erinevatest kultuuridest laiendatakse ja sünteesitakse eri ainete tundides tervikuks, luuakse võimalusi erinevate rahvaste ja kultuuridega tutvumiseks nii kirjanduse, interneti ja meedia kui ka vahetu kogemuse kaudu. Õpilasi julgustatakse arutlema selle üle, mis kaasneb teises kultuuriruumis elamisega;

5. **teabekeskond:** teemavaldkonnad „Keskond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse tegema meediatarbijana iseseisvaid valikuid ning neid põhjendama, lähtudes oma huvidest ja vajadustest; arutlema avalikus ruumis tegutsemise reeglite üle, mõistma meediamajanduse rolli ühiskonnas ning üleilmastumise mõjusid meedia sisule ja inimeste meediakasutusharjumustele;
6. **tehnoloogia ja innovatsioon:** teemavaldkonnad „Keskond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale ning seeläbi kujundama oma seisukohti teemaga seotud eetilistes küsimustes. Eesmärk on kujundada positiivseid hoiakuid tehnoloogilise innovatsiooni ja sellega seonduvate karjäärivõimaluste suhtes, valmisolekut kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
7. **tervis ja ohutus:** teemavaldkonnad „Keskond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning aitama kaasa tervist edendava turvalise keskkonna loomisele;
8. **väärtused ja kõlblus:** kõik teemavaldkonnad. Õpilasi suunatakse arutlema isiklike väärtushoiakute ja kõlbluste tõekspidamiste üle; respektierima erinevaid vaateid ning kaitsma ja põhjendama enda seisukohti; mõistma, et mitmekesisus on rikkus. Kesksel kohal on kriitilise mõtlemise ja argumenteerimisoskuse arendamine, asjakohase teabe kogumine ja üldistuste tegemine, tuues esile seoseid erinevate valdkondade, varasemate teadmiste ja kogemustega ning väärtussüsteemide, maailmapildi ja maailmavaate küsimustega.

1.7. Õppetegevused

Õpet kavandades ja korraldades:

1. lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
2. taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;
3. võimaldatakse õppida üksi ja koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseiks ning iseseisvaiks õppijaiks;
4. kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
5. rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õpikeskkondi, õppematerjale ja -vahendeid;
6. mitmekesistatakse õpikeskkonda: muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, arvuti/multimeediaklass, õpilasvahetus, õppereisid, kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega jne;
7. kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, diskussioonid, projektõpe jne.

Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkonnapädevused ning ainepädevused oleksid saavutatud.

1.8. Hindamine

Õpitulemuste hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata tema enesehinnangu kujunemist, tekitada huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luua niiviisi alus elukestvate võõrkeeleõppele. Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja

oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Gümnaasiumis hinnatakse kõiki keeleoskuse aspekte. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundega, osutades võimalustele neist üle saada.

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Õpetaja teatab kursuse algul, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Tagasiside andmisel (sh keelelistele õpitulemustele) kasutatakse kõrvuti õpetaja hinnangutega õpilaste enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, mille alusel tehakse ettepanekuid edaspidisteks toetavateks tegevusteks. Õpilast suunatakse märkama oma edusamme ja kasutama saavutatut edasi õppides, seadma ise endale õpieesmärke ning andma oma teadmistele ja oskustele hinnangut õpitavas võõrkeeles.

1.9. Füüsiline õpikeskkond

Kool korraldab õppe:

1. vajaduse korral rühmades;
2. klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

2. Ainekavad

2.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Võõrkeelte õppega kujundatakse ainepädevus, mis sisaldab keelepädevust, väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi.

Gümnaasiumi lõpus õpilane:

1. oskab keelt tasemel, mis võimaldab autentsetes võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toime tulla;
2. mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
3. suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
4. on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
5. analüüsib oma teadmisi ning oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

2.2. Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumis õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt. Õppes kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse paaris- ning rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeeltele. Gümnaasiumis on üldteema „Mina ja maailm“. Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu saab õpilane võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilaste huve ning teemade päevakohasust. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis. Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õpilane peaks teadma oma kohta ja vastutust ühiskonnas ning andma adekvaatseid hinnanguid.

Õppes on endiselt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleeõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.

2.3. Õpitulemused, õppesisu ja õppetegevus gümnaasiumis

B2-keeleoskustasemega keel (inglise keel)

Õpitulemused 10. klassi lõpuks

Õpilane:

Kuulamisel:

- mõistab standardkeeles kõneldavat olmeteksti;
- suudab jälgida raadio ja TV – uudiseid, et leida vajalik info;
- suudab eristada kuulnud detaile ja järjestada sündmusi;
- teab oma emakeeles enamkasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti kuulates;
- saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordi-reportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.

Kõnelemisel:

- oskab vestelda põhitemaatika ulatuses;
- oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja vastata küsimustele;
- oskab vestluses vajadusel kasutada kompensatsiooni strateegiaid;
- tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;
- oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid;
- tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades;
- väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi.

Lugemisel:

- suudab lugeda erinevaid tekste, nt. kasutusjuhendeid;
- oskab leida tekstist vajalikku või huvipakkuvat infot;
- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust kontekstist;
- oskab kasutada sõnaraamatuid;
- oskab leida õpitava võõrkeele vahendusel infot erinevatest allikatest;
- loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstid, mugandatud ilukirjandustekstid);
- suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist;
- kogub teemakohast infot mitmest tekstist;
- kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine).

Kirjutamisel:

- oskab kirjutada teateid, ametlikke ja mitteametlikke kirju;
- oskab kuuldu ja loetu põhjal märkmeid teha;
- oskab täita ankeete ja vastata küsimustikele;
- oskab kirjutada elulookirjeldust;
- oskab kirjutada lühiartikleid ajalehele;
- tunneb õigekirja ja lausemärgistusi, oskab neid kontrollida teatmeteoste abil;
- oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest);
- oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust;
- oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi;

- oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi.

Keeleoskuse hea tase 10. klassi lõpus:

Kuulamine: B1.2; Lugemine: B1.2; Rääkimine: B1.2; Kirjutamine: B1.2

Õppesisu 10. klassis (4 kursust)

I kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Inimene ja ühiskond: mina isiksusena teiste seas, eripära, võimed, eelistused, tugevused ja nõrkused; sõbrad, sõpruskonnavälised suhted; sotsiaalsed probleemid; abielu ja perekond, rollid perekonnas, õigused ja kohustused, kodu.

Keelelised teadmised: Aktiivi ajavormid – olevik/minevik; omadussõna - *-ing-*, *-ed-* lõpulised (kesksõnalised) omadussõnad; täiend- ja öeldistäiteline omadussõna; omastavad ja näitavad omadussõnad; liitomadussõnad; omadussõna tegusõna järel; *so* ja *such*, *enough* ja *too* kasutamine; sõnajärg mitme täiendsõna puhul; omadussõna võrdlusastmed.

II kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Keskkond, Eesti, Maailm - loodus ja looduskaitse, loodusrikkused, kliima, maa ja linn, urbaniseerumine; Eesti valitsemiskord, majandus, kultuuritavad, rahvusvahelised suhted. Reisimine – erinevad kultuurid, võrdlus Eestiga.

Keelelised teadmised: Aktiivi ajavormid – tulevik; tingimuslaused; ajamääruslaused.

III kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Inimene ja Ühiskond/Tervis - tervislikud eluviisid, toitumine, abiandmine õnnetuses, turvalisus.

Kultuur – kaubandus, reklaam ja selle roll, infoühiskond ja selle probleemid.

Keelelised teadmised: modaalverbid ja nende kasutus; passiivi ajavormid; kõrvallaused ja fraaside sidumine lauseteks.

IV kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Õppimine ja hobiaid; looming - haridussüsteem ja õppimisvõimalused Eestis ja õpitava keele maades, õpioskused ja eksamitehnikad; töö ja tööpuudus, tehnika areng; spordialad, looming, vaba-aja tegevused.

Keelelised teadmised: nimisõna - liigid, üld- ja pärisnimede kasutamine, loendatavad ja loendamatud nimisõnad, liitnimisõnad, nimisõnalised fraasid ja nende kasutamine; abstraktsed nimisõnad; omastav kääne, kahekordne omastav kääne ainsuse ja mitmuse kasutamise erijuhud; artiklite kasutamine; arvsõnad - lihtmurrud, kümnendmurrud, aritmeetilised põhitehted, erinevad mõõtühikud.

Õpitulemused 11. klassi lõpuks

Õpilane:

Kuulamisel:

- oskab sihipäraselt (teatud eesmärgi või ülesandega) kuulata;
- oskab teksti mõistmiseks ära kasutada mitteverbaalsete elementide olemasolu (tausthelid, kõnelejate arv);
- oskab teksti mõistmisel ära kasutada kõnelejate hääletooni ja intonatsiooni;
- oskab eristada kuulatavast tekstist vajalikku ja ebaolulist informatsiooni;
- saab kuulamisel aru õpitud sõnavara ulatuses tekstidest kui inimesed räägivad normaaltempos;
- eristab selgelt mitme erineva vestluses osaleva inimese kõnet;
- oskab kuulamisel välja tuua teksti kõige olulisemat infot (globaalne kuulamine).

Kõnelemisel:

- oskab kasutada suhtlemiskeelendeid õige tunderõhuga/intonatsiooniga;

- oskab suhelda õpitud temaatika piires, kui vestluspartner räägib normaaltempos, erandkorral öeldut kordab või ümber sõnastab;
- oskab küsida ja vastata küsimustele õpitud temaatika piires;
- oskab kesktaseme sõnavara ja keelendeid kasutades kirjeldada pilte 11. klassini läbitud teemadel (näit. endast, oma perekonnast, koolielu teemadel, ühistegevustest sõpradega; keskkonnaprobleemid, meediad, jms);
- oskab jutustada/vestelda 11. klassis läbitud teemadel ja kuni 11. klassini läbitud teemadel; kasutab mitmekesisest sõnavara ja väljendeid;
- oskab põhjendada oma seisukohti;
- suudab aktiivselt osaleda vestluses;
- teab suhtluskeelendeid vestluse alustamiseks, jätkamiseks, lõpetamiseks, nõusoleku/mittenõusoleku väljendamiseks, oma seisukohtade põhjendamiseks jms.;
- esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel.

Lugemisel:

- loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid saab aru tuttavalt sõnavaral kuni 2% tundmatuid sõnu sisalduvatest tekstidest;
- oskab teksti mõistmiseks kasutada piltide, konteksti või (seletva)sõnaraamatu abi;
- oskab pikematest tekstist leida kõige olulisemat infot, mõistab loetu sisu (globaalne lugemine);
- oskab erinevatest tekstidest leida endale vajalikku teavet (selektiivne lugemine);
- mõistab lugemisel tekstis sisalduvat kogu infot (detailne lugemine);
- oskab loetud teksti lihtsustada, liigendada.

Kirjutamisel:

- oskab korrastada õpitud sõnavara temaatiliselt;
- oskab kuuldut/loetut talletada etteantud vormis (tabel, skeem vms) ja oskab teha märkmeid;
- oskab täita ankeeti, kus küsitakse isikuandmeid: nimi, aadress, telefoninumber, jne;
- oskab kirjutada esseed ja aruannet (200 sõna);
- oskab kirjutada (pool) ametlikku kirja (120 sõna) ja/või e-maili. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili;
- kirjutab seotud tekste konkreetsetel ja üldisematel teemadel (nt seletuskiri, uudis, kommentaar);
- põhjendab oma seisukohti ja eesmärke;
- oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid).

Keeleoskuse hea tase 11. klassi lõpus:

Kuulamine: B1.2 - B2.1; Lugemine: B1.2 - B2.1; Rääkimine: B1.2 - B2.1; Kirjutamine: B1.2 - B2.1

Õppesisu 11. klassis (3 kursust)

I kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Mina ja maailm – suhtlemine, emotsioonid, tunded, õnn.

Haridus/inglise keelt kõnelevad maad – erinevad haridussüsteemid, nende võrdlus Eestiga.

Inimene ja ühiskond – pere, kodu, muud sotsiaalsed suhted.

Keelelised teadmised: aktiivi/passiivi ajavormide kordamine; küsilause – otse- ja kaudsed küsimused.

II kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Haridus ja töö – karjääriplaneerimine, elukestev õpe; töö taotlemine.

Elukeskkond – levinumad keskkonnaprobleemid, nende võimalikud lahendused maal ja linnas.

Keelelised teadmised: verbi mittepöördelised vormid; sõnade moodustamine liidete abil; teksti sidusus.

Passiiv; tingimuslaused; süntaks.

III kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Keskond ja tehnoloogia – kaasaegne tehnoloogia ja elustiil.

Inimene ja ühiskond – ajalugu ja poliitika.

Hobid ja vaba aeg – reisimine, aja planeerimine, vaba-aja tegevused.

Keelelised teadmised: omadussõnad, mäarsõnad; teksti toimetamine, kirjavahemärgistus; eessõnalised väljendid.

Õpitulemused gümnaasiumi lõpetajal

Õpilane:

Kuulamisel:

- suudab jälgida abstraktset teemakäsitlust (nt vestlus, loeng, ettekanne) ja saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest (nt väitlus), milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti;
- suudab jälgida raadio- ja TV-uudiseid ja -teateid, et saada vajalikku infot;
- oskab eristada selgelt väljendatud tooni ja suhtumist, panna tähele rõhuasetusi ja mõttefraase;
- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- suudab eristada kuuldu detaile ja järjestada sündmusi;
- valdab erinevaid kuulamistehnikaid: globaalne, selektiivne, detailne.

Kõnelemisel:

- kasutab vastavale võõrkeelele omast intonatsiooni, rütmi ja rõhku;
- väljendab ennast selgelt, suudab esineda pikemate monoloogidega;
- oskab vestelda põhitemaatika ulatuses ning esitada ja põhjendada oma vaateid ja seisukohti;
- tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;
- oskab suhelda võõrkeeles nii vahetult kui ka telefoni teel;
- oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja väljendada oma mõtteid ühiskondlike probleemide ja sündmuste kohta;
- suhtleb erinevatel teemadel, oskab vestlust juhtida ja anda tagasisidet;
- on võimeline jälgima oma keelekasutust, vajaduse korral sõnastab öeldu ümber ja suudab parandada enamiku vigadest;
- oskab valida sobiva keeleregistri.

Lugemisel:

- suudab lugeda pikki ja keerukaid, sh abstraktseid, tekste, leiab neist asjakohase teabe (valiklugemine) ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta;
- suudab lugeda funktsionaalstiililt erinevaid tekste;
- loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist;
- oskab teksti mõistmiseks kasutada pealkirju, illustratsioone, jooniseid, skeeme, erinevaid kirjapilte;
- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu (liitsõna üksikkomponendid ja sõnaliited);
- teab oma emakeeles kasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti lugedes;
- oskab leida õpitava võõrkeele vahendusel infot erinevatest allikatest, seda valida ja kasutada;
- oskab kasutada eriliigilisi sõnaraamatuid ja teatmeteoseid.

Kirjutamisel:

- oskab kirjutada ametlikke ja poolametlikke kirju;
- oskab loetu ja kuuldu põhjal märkmeid teha, olulist kokku võtta;
- oskab täita ankeete ja vastata küsimustikele;
- oskab kirjutada elulookirjeldust (CV);
- oskab kirjutada kirjeldavaid, analüüsivaid ja arutlevaid kirjandeid, lühiartikleid ajalehele, ülevaateid, jutte, aruannet;

- tunneb õigekirja ja lausemärgistusi, vajadusel oskab neid kontrollida teatmeteoste abi.

Keeleoskuse hea tase 12. klassi lõpus:

Kuulamine: B2.1 – 2.2; Lugemine: B2.1 – 2.2; Rääkimine: B2.1- 2.2 ; Kirjutamine: B2.1 – B2.2

Õppesisu 12. klassis (3 kursust)

I kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Kultuur – kaunid kunstid, looming, kunsti tarbimine, erinevad kunstiiliidid.

Inimene ja ühiskond – erinevad inimesed ja tolerantsus; edukus, ambitsioonid, õnn.

Tervislikud eluviisid – sport.

Keelelised teadmised: erinevate keelestruktuuride kordamine – sõnamoodustus liidete abil, ajavormid (aktiiv/passiiv), teksti toimetamine.

II kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Inimene ja ühiskond – pere, ühiskond, sotsiaalsed probleemid; kuritöö, karistus, ennetus; turvalisus, tehnoloogia.

Keelelised teadmised: erinevate keelestruktuuride kordamine – sõnamoodustus, küsilauseid, tingimuslauseid, toimetamine, kirjavahemärgistus.

III kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad:

Haridus ja töö; ühiskond: majandus – rahaküsimused, säästmine, teenimisvõimalused; elukestev õpe, võimalused pärast gümnaasiumi.

Keelelised teadmised: erinevate keelestruktuuride kordamine – sõnamoodustus, küsilauseid, kõrvallauseid, toimetamine, kirjavahemärgistus.

Valikkursus - Inglise keele eksami ettevalmistuskursus (12. klass)

Kursuse eesmärgiks on eksamiks ettevalmistumine läbi keeletekasutuse erinevate osaoskuste (kuulamine, lugemine, kirjutamine ja rääkimine) arendamise. Kursus viib kurssi eksami sooritamise strateegiatega, mis võimaldab olemasoleva keeleoskuse piires saavutada eksamil maksimaalne tulemus.

Õpitulemused

Õpilane:

1. suudab lugeda inglisekeelseid tekste ilma sõnaraamatuta;
2. oskab kasutada erinevaid lugemisstrateegiaid (valiklugemine, üldlugemine, süvalugemine, loovlugemine);
3. oskab kasutada õpitud grammatikat ja saab hakkama erinevate keelestruktuuridega ülesannetega;
4. leiab vajaliku info kuulamisülesannetest;
5. tunneb erinevaid kirjastiile (ametlik ja mitteametlik), oskab vormistada kirju, esseesid, ülevaateid, artikleid;
6. teab monoloogide esitamise nõudeid;
7. oskab esitada rollimängu riigieksamil.

Õppesisu

Sõnavara: vaba aeg, reisimine, meedia, keskkond, looduskaitse, tehnika areng, haridus, töö, elutingimused, ühiskond, sotsiaalsed probleemid, tervis, toitumine, sport, teenindus, kultuur, armeeteenistus, religioon.

Grammatika: Tegusõna: reeglipärased ja ebareeglipärased tegusõnad, aktiiv ja passiivi ajavormid, tuleviku väljendamine, küsimuste moodustamine, kaudne kõne, sihitis infinitiiviga, kesksõnad, tegusõna pöördumatud vormid, modaaltegusõnad, tingimuslauseid, tegusõna moodustamine, tegusõna fraas eessõnaga.

Nimisõna: loendatav ja loendamatu nimisõna, nimisõna mitmus, omastav kääne, nimisõna fraasid eessõnaga, nimisõnade moodustamine.

Artikkel: artikli kasutamine ja artikli asendajad.

Asesõna

Arvsõna

Omadussõna: omadussõna moodustamine, võrdlusastmed, omadussõna fraasid eessõnaga.

Määrsõna

Eessõna

Sidesõna

Lauseõpetus: lihtlause, jaatav, eitav, küsilause. Lauseliikmed (alus, öeldis, sihtis, määrus, täiend)

Kirjutamisoskus: Ametlik ja mitteametlik kiri, elulookirjeldus, esse, jutuke, analüüs (raport), artikkel

Lugemisoskus: Erinevate lugemisstrateegiate harjutamine. Riigieksamite erinevate lugemisülesande tüüpide harjutamine.

Kuulamisoskus: Erinevat liiki kuulamisülesannete täitmine. Arusaamine tele- ja raadiouudiste sisust.

Suuline suhtlus: inglise keele kasutamine ladusas vestluses, monoloogis ja rollimängus. Oma seisukohtade väljendamine õige häälduse ja intonatsiooniga.

B1-keeleoskustasemega keel (vene keel)

10. klass

Kõnekeele kursus

Õpitulemused

Õpilane:

mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;

oskab vestelda erinevatel teemadel ning koostada teemapõhise loogilise teksti;

valdab teemadega seotud suhtluskeelendeid;

selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;

arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;

tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust,

vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;

kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletussõnaraamatut, internetti) ning suudab leida vajaliku informatsiooni;

seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui teiste valdkondade teadmistega.

Õppesisu

1. Eesti ja maailm Eesti riik ja rahvas: omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse; geograafiline asend ja kliima; rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid; mitmekultuuriline ühiskond.

2. Kultuur ja looming Kultuur kui looming: looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne; rahva ajalooline kultuurimälu. Kultuuritraditsioonid ja tavad: rahvapärимused, muistendid, muinasjutud, vanasõnad ja kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu; erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavad ja uskumusi.

3. Keskkond ja tehnoloogia teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskkond: infootsing ja -vahetus; keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne.

4. Haridus ja töö Pere ja kasvatus: perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine; kasvatus: viisakusreeglid, käitumismõrdid, väärtushinnangute kujundamine, salliv eluhoiak jne. Haridus: riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused; kohustuslik kooliharidus, iseõppimine; koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid; edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal; elukestev

õpe. Tööelu: teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri plaanimine; tööotsimine: elulookirjelduse (CV) koostamine, tööleping, töövestlus; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus; vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste vastu.

5. Inimene ja ühiskond Inimene kui looduse osa: eluring: sünd, elu ja surm; tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees); elulaad ehk olemise viis (nt loodushoidlik, inimsõbralik, tervislik). Inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale; inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed, sotsiaalsed; erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid). Inimestevaheline suhtlus: suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne); meedia kui suhtluskanal

Grammatika kursus

Õpitulemused

Õpilane:

1. tunneb venekeelseid tähti ja hääldusreegleid;
2. on omandanud esmased teadmised vene keele grammatikast;
3. oskab kirjutada õpitud fraase ja lauseid;
4. mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi;
5. tunneb õpitud sõnavara õigekirja;
6. töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas.

Õppesisu

10.klassi grammatika tsükli korraldatakse põhikoolis omandatud keeleteadmisi:

1. nimisõna, eessõna ja nimisõna käändeline vorm, pärisnimede käänamine ja translitereerimine;
2. omadussõna ühildumine nimisõnaga soos, arvus ja käändes;
3. arvsõnad ja mõõtühikud, arvsõnade käänamine, aasta, järgarvude ühildumine nimisõnaga soos, käändes ja arvus;
4. asesõnade liigid ja käänamine;
5. sihilised ja sihitud tegusõnad, tegusõnade pööramine ja ajavormid;
6. enamkasutatavad eessõnad ja sidesõnad.

Vene kultuuri kursus

Õpitulemused

Õpilane:

1. saab aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
2. oskab kirjutada lühemat teksti õpitud temaatika piires;
3. mõistab olulist 10. klassis õpitud teemadel;
4. oskab kuuldust/loetust teha märkmeid/ kokkuvõtteid (koostada konspekti, marsruuti ekskursiooniks), tuua välja peamise;
5. suudab teha esitlusi vene keeles (Powerpoint, poster);
6. töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt (vajadusel õpetaja juhendamisel), paaris ja rühmas;
7. rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
8. kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (sõnastikud, internet);
9. mõistab kõike olulist temale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal

Õppesisu

1. Eestlased Venemaal, Eesti ja Vene ajaloolised sidemed ja mõju, ajaloolised faktid, eestlaste väljaränded erinevatel aegadel, asundused Venemaal;

2. kuulsad eestlased Venemaal (Jakob Hurt, Ferdinand Johann Wiedemann jt);
3. Venemaa geograafia, tähtsamad geograafilised punktid kaardil ja nende asukoht, maavarad;
4. Siber; Kaug- Ida, suuremad jõed, Krimm, Kaukaasia, ajavööndid;
5. Vene käsitöö, erinevad käsitööesemed ja nende valmistamine, eripära(Matrjoška, Hohloma, Fedoskino, Paleh, Gžell, Finift, Žostovi kandikud, Pavlovoposaadi rätikud, Vologda pits);“ „Õine Moskva”, peamised vaatamisväärsused;
6. suuline väljendamine, põhjendamine/ väitlemine näidete varal (erinevad lausekonstruktsioonid ja nende kasutamine);
7. Marsruudi koostamine ekskursiooniks, esitlus;
8. Tretjakovi galerii Moskvast, metseenlus;
9. Vene kunstnikud: Perov, Repin, Kramskoi, Surikov, Levitan, Aivazovski, Kuindži, Vrubel;
10. Vene ikoonimaal, eripära ja kuulsamad maalikunstnikud;
11. Dekabristide ülestõus, mõju ja seosed Eestiga;
12. Tsarskoje Selo ja lütseum.

11. klass

Kursus „Ametid ja tööelu“

Õpitulemused

Õpilane:

1. oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja vastata küsimustele(nt. kontaktandmed);
2. oskab kirjutada elulookirjeldust;
3. oskab jutustada/vestelda 11. klassis läbitud teemadel;
4. teab suhtluskeelendeid vestluse alustamiseks, jätkamiseks ja lõpetamiseks;
5. oskab kuulust/loetust teha märkmeid;
6. oskab täita isikliku ankeeti, CV;
7. suudab teha esitlusi vene keeles (Powerpoint);
8. töötab õpetaja juhendamisel, iseseisvalt, paaris ja rühmas;
9. kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (tõlkesõnaraamat, internet);
10. mõistab kõike olulist tuttavalt või huvipakkuvalt teemal.

Õppesisu

1. Erinevad elukutsed, kutsesobivus, noorte elukutsesooovid, kõige populaarsemad elukutsed Eestis
2. Tööotsing, eluloo koostamine, töövestlus.
3. Käitumine ja riietus ametiasutustes, käitumisnormid, viisakus.
4. Elukutse valikud ja tegevusalad.
5. Tööelu (töökuulutused, osalise või täisajaga töö, puhkus, vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks).
6. Sidendi “который” kasutamine.
7. Tingiv kõneviis.
8. Pereliikmete ametid, töökohad, rollid perekonnas.
9. Inimsuhted, armastus ja vihkamine.

Kursus „Maailm minu ümber. Inimene-tehnika. Inimene-loodus“

Õpitulemused

Õpilane:

1. saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
2. oskab koostada lühemat ja pikemat teksti (kirjeldus, teade, esitlus) ette antud teemal;
3. saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;

4. suhtleb mono- ja dialoogivormis 11. klassis läbitud teemadel;
5. teab suhtluskeelendeid vestluse alustamiseks, jätkamiseks ja lõpetamiseks;
6. oskab kuuldust/loetust teha märkmeid/ kokkuvõtteid, leida vajalikku informatsiooni;
7. suudab teha esitlust vene keeles (Powerpoint, poster);
8. töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
9. rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
10. kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (sõnastikud, internet);
11. mõistab kõike olulist temale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal.

Õppesisu

1. erinev tehnika meie igapäevaelus (olme-, kontori-, video- ja audiotehnika, transport), kirjeldus ja kasutamine;
2. tingiv kõneviis- abisõna “ бы” kasutamine lauses;
3. tegusõna aspekt/ laad ja selle kasutamine;
4. eesti pärisnimede kirjutamine vene keeles, kohanimed;
5. Ilm Eestis ja selle kirjeldamine, ilmteade, ilm erinevatel aastaaegadel;
6. väljendid, mis seotud ilmaga ja nende kasutamine;
7. loomade, lindude ja kalade nimetused ja nendega seotud väljendid/ vanasõnad, nende kasutus
8. tegusõnade ja omadussõnade kasutamine otseses või ülekantud tähenduses;
9. erinevad riigid, rahvused, keeled;
10. loomade häälte jäljendamised erinevates keeltes.

Kursus „Maailm minu ümber. Inimene- inimene. Inimene- märk. Inimene- kunstiline kujund”

Õpitulemused

Õpilane:

1. saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
2. oskab koostada lühemat ja pikemat teksti (kirjeldus, essee, avaldus, stsenaarium) ette antud teemal;
3. suhtleb mono- ja dialoogivormis 11. klassis läbitud teemadel;
4. teab suhtluskeelendeid vestluse alustamiseks, jätkamiseks ja lõpetamiseks;
5. oskab kuuldust/loetust teha märkmeid/ kokkuvõtteid, leida vajalikku informatsiooni;
6. suudab teha esitlust vene keeles (Powerpoint, poster);
7. töötab õpetaja juhendamisel, iseseisvalt, paaris ja rühmas;
8. kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (sõnastikud, internet);
9. mõistab kõike olulist temale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal.

Õppesisu

1. inimese iseloomustus/ kirjeldus, iseloomuomadused;
2. vanasõnad, mis seotud inimese iseloomuga, nende kasutamine;
3. vihjed ja nende moodustamine, kasutamine keeles;
4. erialad ja nende iseloomustus;
5. tingiv kõneviis ja selle kasutamine, soovide väljendamine;
6. „flash-mob”, stsenaarium (kirjutamine, teostus);
7. märkide maailm, rahvusvaheline märkide keel ja tähendus;
8. vastamine küsimusele „когда?”;
9. erinevad inimeste elustiilid, biorütmid, elukeskkond, kodu ja selle kirjeldus;
10. abreviaatuurid, lühendid ja nende kasutamine;
11. reklaam meie elus (kasutus, positiivne ja negatiivne mõju);
12. inimeste žestid, tähendus ja kasutamine, tõlgendus erinevates kultuurides;

13. loominguline inimene, loovus, muusika mõju;
14. fraseologismid ja nende kasutamine;
15. lause loogiline ülesehitus, jutustuse/stsenaariumi koostamine;
16. sidendi „который” kasutamine;
17. avalduse kirjutamine.

12. klass

Kõnestiili kursus (maht hõlmab ajaliselt 1,5 kursust)

Õpitulemused

Õpilane:

1. tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;
2. mõistab kõike olulist tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
3. tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, vaatab filme ja telesaateid;
4. oskab suhelda võõrkeeles telefoni teel;
5. oskab kasutada erinevaid sõnaraamatuid ja teatmeteoseid;
6. oskab kirjutada isiklikku kirja, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi;
7. suudab teha esitlusi vene keeles (Powerpoint);
8. teab suhtluskeelendeid vestluse alustamiseks, jätkamiseks, lõpetamiseks, nõusoleku /mittenõusoleku väljendamiseks, oma seisukohtade põhjendamiseks;
9. oskab õnnitleda erinevate pühade puhul ja kirjutada õnnitluskaardi.

Õppesisu

1. Kõne subjektiivsus.
2. Suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne).
3. Fraseologismid.
4. Vestlussõnavara igapäevavestluses sõprade ja tuttavatega.
5. Isiklik kiri.
6. Venemaa ja Eesti tähtsamad pühad.

Publitsistika ja kunstistiili kursus (maht hõlmab ajaliselt 1,5 kursust)

Õpitulemused

Õpilane:

1. teab publitsistika ja kunstistiili eripärasid;
2. oskab leida vajalikku infot meediast, vestluskaaslasele edasi anda;
3. loeb vene keeles ajalehtede artikleid, kuulab raadiot, vaatab filme ja telesaateid;
4. oskab määrata kunstiteose teemat, peamõtet, oma hinnat anda;
5. koostab situatiivseid ja temaatilisi dialooge; oskab repliigile vastata;
6. kasutab kõnes sünonüüme, antonüüme, epiteete, tegusõnu õiges vormis;
7. oskab ilmekalt lugeda luuletusi, laulda vene keeles;
8. huvitub Venemaa kultuurielust;
9. oskab kasutada sõnaraamatut.

Õppesisu

1. Publitsistliku ja kunstistiili eripärad.
2. Infoallikad:
 - a) ajaleht, ajakiri, rubriigid, artikkel
 - b) raadio, televisioon, raadio- ja telesaade

- c) raamat, kino
- d) Internet.

3. Keelešabloonid ning kunsti- ja kõnekeele rikkus. Kunstikeel kasutab kogu keele rikkust.
4. Kunstitekst. Emotsionaalsus, ekspressiivsus, metafoorid.
5. Vene kirjanikud ja luuletajad. Luuletused ja proosa.
6. Teema, luuletuse peamõte. Lüüriline tegelane.
7. Fraseologismide, epiteetide, sünonüümide, antonüümide roll kunstiteoses.
8. Liitlauseid (ja muud) kunstikeeles.
9. Tegusõnade aspekt.
10. Preemia "Oskar" vene filmide eest.
11. Vene kirjanikud - Nobeli preemia laureaadid.

Valikkursus humanitaar- ja sotsiaalinete õppesuunale - Praktiline vene keel (12. klass)

Õpitulemused

Õpilane:

1. tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust;
2. vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid; mõistab sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti;
3. kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
4. mõistab kõike olulist endale tuttavale või huvipakkuvale teemal;
5. saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega; saab aru loomiliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav, spontaanses kõnes võib esineda vigu;
6. arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme.

Õppesisu

1. Keelestruktuuride kordamine.
2. Mina ja teised. Enese ja kaaslaste tutvustus; enesetunne, välimuse ja iseloomu kirjeldus.
3. Kodukoht Eesti (geograafiline asend, rahvastik, sümboolika, vaatamisväärsused jne).
4. Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tulevikuplaanid. Suhtlemine teeninduses. Õpioskused ja harjumused, edasiõppimine ja kutsevalik; töökohad.
5. Riigid ja nende kultuur tähtpäevad ja traditsioonid, suveniirid. Venemaalt pärit kuulsad isikud (kirjanikud, muusikud, töösturid jne.).
6. Vaba aeg ja erinevad meelelahutuse liigid. Hobid ning harrastused.

Keeleoskuse hea tase 12. klassi lõpus:

Kuulamine: B1.2; Lugemine: B1.2; Rääkimine: B1.2 ; Kirjutamine: B1.2

B1-keeleoskustasemega keel (saksa keel)

Õpitulemused 10. klassi lõpetajal

Õpilane:

Kuulamisel:

- mõistab standardkeeles kõneldavat olmeteksti;
- suudab jälgida raadio ja TV – uudiseid , et leida vajalik info;
- suudab eristada kuuldu detaile ja järjestada sündmusi;
- teab oma emakeeles enamkasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti kuulates.

Kõnelemisel:

- oskab vestelda põhitemaatika ulatuses;

- oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja vastata küsimustele;
- oskab vestluses vajadusel kasutada kompensatsiooni strateegiaid;
- tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada. Lugesel:
- suudab lugeda erinevaid tekste nt. kasutusjuhendeid;
- oskab leida tekstist vajalikku või huvipakkuvat infot;
- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust kontekstist;
- oskab kasutada sõnaraamatuid;
- oskab leida õpitava võõrkeele vahendusel infot erinevatest allikatest.

Kirjutamisel:

- oskab kirjutada teateid, ametlikke ja mitteametlikke kirju;
- oskab kuuldu ja loetu põhjal märkmeid teha;
- oskab täita ankeete ja vastata küsimustikele;
- oskab kirjutada elulookirjeldust;
- oskab kirjutada lühiartikleid ajalehele;
- tunneb õigekirja ja lausemärgistusi, oskab neid kontrollida teatmeteoste abil.

Keeleoskuse hea tase 10. klassi lõpus:

Kuulamine: B1.1; Lugemine: B1.1; Rääkimine: B1.1 – B1.2; Kirjutamine: B1.1 – B1.2

Õppesisu 10. klassis (3 kursust)

I kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: koolivaheajad, puhkus, matkamine; haridussüsteem ja õppimisvõimalused Eestis ja õpitava keele maades.

Keelelised teadmised:

tegusõna: reeglipäraste ja ebareeglipäraste tegusõnade põhivormid, enesekohaste tegusõnade pööramine indikatiivi aktiivi kõigis ajavormides (aktiivselt); modaaltegusõnade tähendus, kasutamine infinitiiviga ja põhiverbina (aktiivselt); modaalverb + infinitiiv – perfekt moodustamine (passiivselt); indikatiivi aktiivi ajavormide Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I moodustamine ja kasutamine (aktiivselt); käskiv kõneviis: moodustamine ja kasutamine (aktiivselt); konjunktiivi aktiivi vormide Präsens, Präteritum ja Konditional I moodustamine; konjunktiivi kasutamine soovide ja võimalikkuse väljendamiseks, viisakates küsimustes, irreaalsetes tingimus- ja võrdluslausetes (aktiivselt);

nimisõna: nimisõna soo määramine (rakendamine/aktiivselt); nimisõna mitmuse moodustamise tüübid, homonüümsete nimisõnade mitmus (passiivselt); ainult ainsuses või mitmuses kasutatavad nimisõnad; nimisõna käändkonnad (aktiivselt);

artikkel: umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine; artikli kasutamine üldnimedega, ainenimedega, abstraktsete nimisõnadega, geograafiliste ja isikunimedega (aktiivselt).

II kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: 1) perekond, kodu; 2) rollid perekonnas, õigused ja kohustused; 3) sõbrad, sõpruskonnavälised suhted; 4) mina isiksusena teiste seas, eripära, võimed.

Keelelised teadmised: omadussõna öeldistäite ja täiendina; võrdlusastmed; als ja wie kasutamine; omadussõna substantiveerimine; käänamine (aktiivselt); arvsõnad ja mõõtühikud (aktiivselt); asesõna: isikuliste, omastavate, näitavate (dieser, jener, der) ja siduvate (der, die, das) asesõnade käänamine (Nominativ, Akkusativ, Dativ) ja kasutamine.

III kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: 1) kodune majapidamine; 2) kodu ja kasvatus, perekonna eelarve; 3) sotsiaalsed probleemid; 4) minu portree: eelistused, tugevused ja nõrkused, probleemid.

Keelelised teadmised:

Asesõna: umbisikuline asesõna es kindlates väljendites; umbmäärased asesõnad man, jeder, jemand, niemand, etwas, nichts, alle(s) (aktiivselt); passiiv: Vorgangspassiv, Zustandspassiv (Präsens, Präteritum) (aktiivselt); von ja durch kasutamine kolmeliikmelises isikulises passiivis (passiivselt); infinitiivi kasutamine partikliga zu ja ilma; infinitiivkonstruktsioonid um...zu, ohne...zu, haben...zu, sein...zu; infinitiivi substantiveerimine (aktiivselt).

Õpitulemused 11. klassi lõpetajal

Õpilane

Kuulamisel:

- oskab sihipäraselt (teatud eesmärgi või ülesandega) kuulata;
- oskab teksti mõistmiseks ära kasutada mitteverbaalsete elementide olemasolu (tausthelid, kõnelejate arv);
- oskab teksti mõistmisel ära kasutada kõnelejate hääletooni ja intonatsiooni;
- oskab eristada kuulatavast tekstist vajalikku ja ebaolulist informatsiooni;
- saab kuulamisel aru õpitud sõnavara ulatuses tekstidest kui inimesed räägivad normaaltempos;
- eristab selgelt mitme erineva vestluses osaleva inimese kõnet;
- oskab kuulamisel välja tuua teksti kõige olulisemat infot (globaalne kuulamine).

Kõnelemisel:

- oskab korrekselt hääldada;
- oskab kasutada suhtelemis-keelendeid õige tunderõhuga/intonatsiooniga;
- oskab suhelda õpitud temaatika piires, kui vestluspartner räägib normaaltempos, erandkorral öeldut kordab või ümber sõnastab;
- oskab küsida ja vastata küsimustele õpitud temaatika piires;
- oskab sõnavara ja keelendeid kasutades kirjeldada pilte 11. klassini läbitud teemadel (näit. endast, oma perekonnast, koolielu teemadel, ühistegevustest sõpradega; keskkonnaprobleemid, meediad, jms);
- oskab jutustada/vestelda 11. klassis läbitud teemadel ja kuni 11. klassini läbitud teemadel;
- oskab põhjendada oma seisukohti;
- suudab aktiivselt osaleda vestluses;
- teab suhtluskeelendeid vestluse, alustamiseks, jätkamiseks, lõpetamiseks, nõusoleku/mittenõusoleku väljendamiseks, oma seisukohtade põhjendamiseks jms.

Lugemisel:

- oskab kesktaseme sõnavaral põhinevaid tundmatuid tekste lugeda õige intonatsiooni, rõhu ja rütmiga;
- oskab õpiku tekste ja dialooge lugeda õige intonatsiooni, rõhu ja rütmiga;
- saab aru tuttavalt sõnavaral kuni 2% tundmatuid sõnu sisalduvatest tekstidest;
- oskab teksti mõistmiseks kasutada piltide, konteksti või sõnaraamatu abi;
- oskab pikematest tekstist leida kõige olulisemat infot, mõistab loetu sisu (globaalne lugemine);
- oskab erinevatest tekstidest leida endale vajalikku teavet (selektiivne lugemine);
- mõistab lugemisel tekstis sisalduvat kogu infot (detailne lugemine);
- oskab loetud teksti lihtsustada, liigendada;
- isiklikes kirjades suudab piisavalt aru saada, mida keegi kirjutab oma elamuste, tunnete või soovide kohta. Kirjutamisel:
- oskab kirjutada õpitavaid sõnu ja/keelendeid ja vajadusel kontrollida (õpiku, sõnastiku abil);
- oskab korrastada õpitud sõnavara temaatiliselt;
- oskab kuuldut/loetut talletada etteantud vormis (tabel, skeem vms) ja oskab teha märkmeid;
- oskab kirjutamisel vajalikku sõna leida (sõnadevihikust, kartoteegist, sõnastikust);
- oskab kirjutada lühikest ja lihtsat teadet (näiteks postkaart, küllakutse, tänukaart – pikkus 50 sõna);

- oskab täita formulari, kus küsitakse isikuandmeid: nimi, aadress, telefoninumber;
- oskab kirjutada lühikirjandit (150 sõna);
- oskab kirjutada lihtsat isiklikku või poolametlikku kirja (150 sõna) ja/või e-maili.

Keeleoskuse hea tase 11. klassi lõpus:

Kuulamine: B1.2; Lugemine: B1.2; Rääkimine: B1.1 – B1.2; Kirjutamine: B2.1 – B2.2

Õppesisu 11. klassis (3 kursust)

I kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: 1) reisimine, puhkus; 2) maa ja linn, loodus ja looduskaitse, loodusrikkused, kliima urbaniseerumine

Keelelised teadmised: 1) eessõnad daativi ja akusatiiviga (an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen); eessõnad daativiga (aus, außer, bei, entgegen, gegenüber, mit, nach, seit, von, zu; eessõnad akusatiiviga (bis, durch, für, ohne, um, gegen, wider, entlang); eessõnad genitiiviga (außerhalb, innerhalb, trotz, während, wegen (aktiivselt); (anhand, anlässlich, anstelle, aufgrund, seitens, diesseits, jenseits, oberhalb, unterhalb, statt) (passiivselt); 2) tegusõnade rektisioon (aktiivselt).

II kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: 1) rahvusvahelised suhted; 2) harrastused ja kultuur - sport, muusika, teater, kino, looming, kultuuritegelased, infoühiskond; 3) tervislik eluviis, toitumine.

Keelelised teadmised: 1) kesksõnad Partizip I ja Partizip II (passiivselt); 2) määrsõna: koha-, aja-, viisi-, hulga- ja põhjusemärsõnad; määrsõnade võrdlusastmed; 3) lauseõpetus: lihtlause; jaatavad, eitavad ja küsilauseid; lauseliikmed (alus, öeldis, sihitis, määrus, täiend); lausemudelid öeldise pöördelise vormi asukoha järgi; verb esimesel, teisel ja viimasel kohal; liitlause: rindlause ja rinnastavad sidesõnad und, sowohl...als auch, entweder...oder, sonst, aber, doch, sondern, dagegen, denn, nämlich, deshalb, deswegen, darum, also (aktiivselt); nicht nur...sondern auch, weder...noch (passiivselt); alistavad sidesõnad dass, als, wenn, weil (aktiivselt).

III kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: 1) õpitavat keelt kõnelevad maad: kultuur; 2) rahvusvahelised suhted; 3) riietus ja mood; 4) tavad ja kombed, traditsioonid Eestis ja saksa keelt kõnelevates maades.

Keelelised teadmised: 1) kesksõnad Partizip II Perfekt 2) määrsõnad; määrsõnade võrdlusastmed; 3) lauseõpetus: lihtlause; jaatavad, eitavad ja küsilauseid; lauseliikmed; lausemudelid öeldise pöördelise vormi asukoha järgi; verb esimesel, teisel ja viimasel kohal; liitlauseid (wenn, weil, als, dass).

Õpitulemused gümnaasiumi lõpetajal

Õpilane

Kuulamisel gümnaasiumi lõpetaja:

- mõistab erinevate kõnelejate olmeteksti ja telefoni teel edastatud teateid eeldusel, et need on lähedased standardkeelele;
- suudab jälgida raadio- ja TV-uudiseid ja -teateid, et saada vajalikku infot;
- oskab eristada selgelt väljendatud tooni ja suhtumist, panna tähele rõhuasetusi ja mõttefraase;
- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- teab oma emakeeles enamkasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti kuulates;
- suudab eristada kuuldu detaile ja järjestada sündmusi.

Kõnelemisel gümnaasiumi lõpetaja:

- kasutab vastavale võõrkeelele omast intonatsiooni, rütmi ja rõhku;
- oskab vestelda põhiteematika ulatuses ning esitada ja põhjendada oma vaateid ja seisukohti;
- tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;

- oskab suhelda võõrkeeles nii vahetult kui ka telefoni teel;
- oskab vahetada infot, esitada küsimusi ja väljendada oma mõtteid ühiskondlike probleemide ja sündmuste kohta.

Lugemisel gümnaasiumi lõpetaja:

- suudab lugeda funktsionaalstiililt erinevaid tekste;
- suudab määratleda teksti peaideed (mis on kas välja öeldud või millele on vihjatud) ja autori eesmäärke;
- oskab leida tekstist vajalikku või huvipakkuvat infot;
- oskab teksti mõistmiseks kasutada pealkirju, illustratsioone, jooniseid, skeeme, erinevaid kirjapilte;
- oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu (liitsõna üksikkomponendid ja sõnaliited);
- teab oma emakeeles kasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti lugedes;
- oskab leida õpitava võõrkeele vahendusel infot erinevatest allikatest, seda valida ja kasutada;
- oskab kasutada eriliigilisi sõnaraamatuid ja teatmeteoseid.

Kirjutamisel gümnaasiumi lõpetaja:

- oskab kirjutada teateid, ametlikke ja mitteametlikke kirju;
- oskab loetu ja kuuldu põhjal märkmeid teha, olulist kokku võtta;
- oskab täita ankeete ja vastata küsimustikele;
- oskab kirjutada elulookirjeldust (CV);
- oskab kirjutada kirjeldavaid, analüüsivaid ja arutlevaid kirjandeid, referaate ja lühiartikleid ajalehele;
- tunneb õigekirja ja lausemärgistusi, vajadusel oskab neid kontrollida teatmeteoste abil.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B1.2
hea ja väga hea õpitulemus	B2.2	B2.2	B2.2	B2.1 - B2.2

Õppesisu 12. klassis (3 kursust)

I kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: 1) igapäevased tegevused: tervislikud eluviisid, toitumine, abiandmine õnnetuses; 2) õppimine ja töö: õpioskused ja eksamitehnikad, töö ja tööpuudus, tehnika areng; 3) õpitavat keelt kõnelevad maad - valitsemiskord, kultuur.

Keelelised teadmised: 1) artikkel - umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine, artikli kasutamine üldnimedega; 2) nimisõna - mitmuse moodustamise tüübid, homonüümsete nimisõnade mitmus (passiivselt), ainsuses ja mitmuses kasutatavad nimisõnad, nimisõna käändkonnad; 3) sõnatuletus - liitsõnade moodustamine, nimisõnade järelliited, omadussõnade järelliited, nimi- ja omadussõnade eesliited, tegusõnade lahutatavad või lahutamatud eesliited; 4) tegusõnad - rektsioon, ajavormid, infinitiivi kasutamine; 5) sünonüümid, eessõna - eessõnad daativi ja akusatiiviga, eessõnad daativiga, eessõnad akusatiiviga, genitiiviga.

II kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: 1) harrastused ja kultuur: looming, kultuuritegelased, reklaam ja selle roll; 2) Saksakeelsed riigid.

1) määrsõna - koha- aja- viisi- hulga- ja põhjusemärsõnad, määrsõnade võrdlusastmed; 2) lauseõpetus - lihtlause, jaatavad ja eitavad küsilause, lauseliikmed, lausemudelid pöördelise vormi asukoha järgi, verb esimesel, teisel ja viimasel kohal; 3) õigekiri - suur ja väike algustäht; punkt, koma, küsi- ja hüüumärk lause lõpus, ja koma loetus ja lihtlause; 4) omadussõnade käänamine; 5) passiv.

III kursus

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: 1) harrastused ja kultuur: infoühiskond ja selle probleemid; 2) õpitavat keelt kõnelevad maad - tavad ja kombed.

Keelelised teadmised: 1) tegusõnad - reksioon, ajavormid, infinitiivi kasutamine; 2) sünonüümid, eessõna - eessõnad daativi ja akusatiiviga, eessõnad daativiga, eessõnad akusatiiviga, genitiiviga. 3) sõnatuletus - liitsõnade moodustamine, nimisõnade järelliited, omadussõnade järelliited, nimi- ja omadussõnade eesliited, tegusõnade lahutatavad või lahutamatud eesliited; 4) tegusõnad - reksioon, ajavormid, infinitiivi (zu-ga ja zu-ta) kasutamine.

A1-keeleoskustasemega keel (saksa keel) – valikaine

Õpitulemused gümnaasiumi lõpetajal

Õpilane

- saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kool) kirjeldamiseks;
- reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- seab endale õpieesmärgid ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;
- töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas.

Keeleoskuse hea tase kursuse lõpus:

Kuulamine: A1.2; Lugemine: A1.2; Rääkimine: A2.1 – A1.2; Kirjutamine: A2.1 – A1.2

Õppesisu

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad: mina ja teised, minu kodu, Eesti ja saksa keelsed riigid, kalender, vaba aeg.

Keelelised teadmised:

teigusõna: reegliääraste ja ebareeglipääraste tegusõnade põhivormid, indikatiivi aktiivi ajavormide Präsens, Präteritum, Perfekt võrdluslauses (aktiivselt);

nimisõna: nimisõna soo määramine (rakendamine/aktiivselt); nimisõna mitmuse moodustamise tüübid, homonüümsete nimisõnade mitmus (passiivselt); ainult ainsuses või mitmuses kasutatavad nimisõnad; nimisõna käändkonnad (aktiivselt);

artikkel: umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine; artikli kasutamine üldnimedega, ainenimedega, abstraktsete nimisõnadega, geograafiliste ja isikunimedega (aktiivselt).

2.4. Õppetegevus

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat käsitlust. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks valib õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, töövestlusel, olmesfääris).

Õpetaja juhhib õpilasi kõrvutama ning analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keelte vahel seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja plaanib koos õpilastega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Õppetegevuseks sobivad:

1. meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
2. iseseisev lugemine ning kuulamine;
3. tarbekirjade koostamine (nt CV, seletuskiri, avaldus, kaebus);

4. loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõte, luuletus, tõlge, blogi);
5. referaatide ja/või uurimistöde koostamine ning esitlemine;
6. argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus);
7. rolli- ja suhtlusmängud;
8. projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
9. info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).

2.3. Keeleoskustasemed A1.1.- C1

Osaoskuste õpitulemused

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
A1.1	Tunneb väga aeglaselt ja selgelt sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv).	Tunneb õpitava keele tähemärke. Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal.	Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires. Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele.	Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ärakiri). Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel.	Kasutab üksikuid äraõpitatud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.
A1.2	Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms.	Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid, -küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku.	Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.	Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest. Oskab täita lihtsat küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki.	

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
A2.1	Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavalt teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.	Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.	Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.	Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu <i>ja</i> , <i>ning</i> jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.	Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib

A2.2	<p>Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot.</p> <p>Saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis).</p> <p>Vajab sageli kuuldu täpsustamist.</p>	<p>Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost.</p> <p>Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.</p>	<p>Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega.</p> <p>Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal, kuid võib vajada abi.</p> <p>Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu.</p> <p>Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.</p>	<p>Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesti oma kogemustest ja ümbritsevast.</p> <p>Koostab lihtsaid isiklikke kirju.</p> <p>Oskab kasutada sidesõnu <i>aga, sest, et</i> jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).</p>	<p>aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.</p>
------	--	--	--	--	---

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
--	------------------	-----------------	------------------	--------------------	----------------------------------

B1.1	<p>Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldest, kui vestlus on tuttav igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.</p>	<p>Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.</p>	<p>Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.</p>	<p>Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb <i>online</i>-vestluses (nt MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).</p>	
B1.2	<p>Saab kuuldest aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.</p>	<p>Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstid, mugandatud ilukirjandustekstid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.</p>	<p>Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.</p>	<p>Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.</p>	<p>Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.</p>

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
B2.1	<p>Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejaid on rohkem kui kaks.</p> <p>Saab aru loomuliku tempoga kõnest.</p>	<p>Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid.</p> <p>Loeb lodusalt, lugemissõnavara on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega.</p> <p>Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut.</p>	<p>Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta.</p> <p>Kasutab mitmekesisist sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormivalikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik.</p>	<p>Kirjutab seotud tekste konkreetsetel ja üldisematel teemadel (nt seletuskiri, uudis, kommentaar).</p> <p>Põhjendab oma seisukohti ja eesmärke. Oskab kirjutada kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid).</p> <p>Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist.</p>	<p>Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee väärnimõistmist põhjustavaid vigu. Aegajalt ettetulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab</p>

B2.2	<p>Suudab jälgida abstraktset teemakäsitlust (nt vestlus, loeng, ettekanne) ja saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest (nt väitlus), milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti. Mõistmist võivad takistada tugev taustamüra, keelenaljad, idioomid ja keerukad tarindid.</p>	<p>Suudab lugeda pikki ja keerukaid, sh abstraktseid, tekste, leiab neist asjakohase teabe (valiklugemine) ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta. Loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist. Raskusi võib olla idioomide ja kultuurisidusate vihjete mõistmisega.</p>	<p>Väljendab ennast selgelt, suudab esineda pikemate monoloogidega. Suhtleb erinevatel teemadel, oskab vestlust juhtida ja anda tagasisidet. On võimeline jälgima oma keelekasutust, vajaduse korral sõnastab öeldu ümber ja suudab parandada enamiku vigadest. Oskab valida sobiva keeleregistri. Könerütmis ja -tempo on tunda emakeele mõju.</p>	<p>Oskab kirjutada esseed: arutluskäik on loogiline, tekst sidus ja teemakohane. Oskab refereerida nii kirjalikust kui ka suulisest allikast saadud infot. Kasutab erinevaid keeleregistreid sõltuvalt adressaadist (nt eristades isikliku, poolametliku ja ametliku kirja stiili). Lausesiseseid kirjavahemärke kasutab enamasti reeglipäraselt.</p>	<p>enamasti ise parandada.</p>
	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA KORREKTSUS
C1	<p>Mõistab pingutuseta ka abstraktsetel ja tundmatutel teemadel kuuldu (nt film, pikem vestlus, vaidlus). Suudab kriitiliselt hinnata kuuldu sisu ning tõstatatud probleeme. Mõistmist võivad raskendada haruldased idioomid, võõras aktsent, släng või murdekeel.</p>	<p>Loeb pikki keerukaid erineva registri ja esituslaadiga tekste. Loeb kriitiliselt, oskab ära tunda autori hoiakud, suhtumise ja varjatult väljendatud mõtted. Stiilinüanssidest, idiomaatikast ning teksti keerukatest üksikasjadest arusaamine võib nõuda kõrvalist abi (nt sõnastik, emakeelekõneleja nõuanne).</p>	<p>Väljendab ennast ladusalt ja spontaanselt. Suudab raskusteta ja täpselt avaldada oma mõtteid ning arvamusi erinevatel teemadel. Keelekasutus on paindlik ja loominguiline. Suudab saavutada suhtluseesmärke. Sõnavara on rikkalik, võib esineda üksikuid vigu sõnade semantilistes seostes, reksioonistruktuurides ja sõnajärjes.</p>	<p>Oskab kirjutada põhjalikku ülevaadet mitmest kirjalikust allikast saadud teabe põhjal (nt retsensioon, arvustus). Suudab toimetada kirjalikke tekste. Oskab kirjutada loogiliselt üles ehitatud kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste, mis tekitavad huvi ning mida on hea lugeda. Võib esineda juhuslikke õigekirja- ja interpunktsioonivigu.</p>	<p>Kasutab grammatiliselt õiget keelt, vigu tuleb ette harva ning neid on raske märgata.</p>

